

۱۸۵۲

۲۹۲.

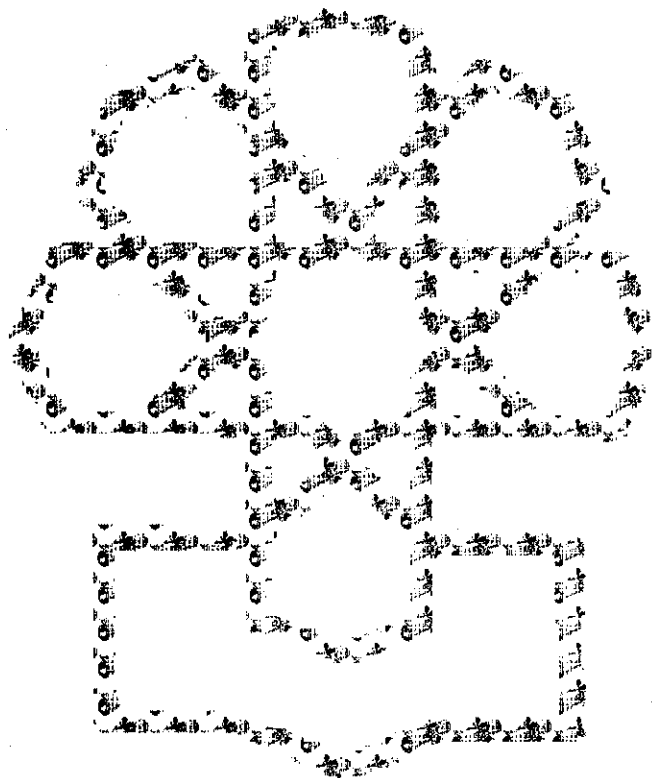

α

نگاهی به تبصره ۱۴ پیرامون حق ثبت سفارش

درباره لایحه بودجه ۷۷ - شماره (۳۲)

معاونت پژوهشی
آذرماه ۱۳۷۶

کار: دفتر بررسی‌های اقتصادی

کد گزارش: ۱۶۰۲۹۲۰۰

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
کتابخانه و واحد اسناد و اطلاع‌رسانی
شماره: ۷۰۸۵
تاریخ: ۷۲/۱۲/۷

نگاهی به تبصره ۱۴ پیرامون حق ثبت سفارش
در باره لایحه بودجه ۷۷ - شماره (۳۲)

کد گزارش: ۱۶۰۲۹۲۰

متن تبصره ۱۴

حق ثبت سفارش کالاهای وارداتی به کشور موضوع ماده «۵» قانون وصول مالیات مقطوع از بعضی از کالاها و خدمات مصوب^۱ ۱۳۶۶/۳/۲۶ در سال ۱۳۷۷ به ازای هر دلار یا معادل آن در مورد سایر ارزها برای کالاهای اساسی و کاغذ معاف و در مورد سایر کالاها مبلغ دویست و پنجاه (۲۵۰) ریال تعیین می شود. طرح های بیع متقابل و سرمایه گذاری خارجی از شمول این تبصره مستثنی می باشند.

ارزیابی

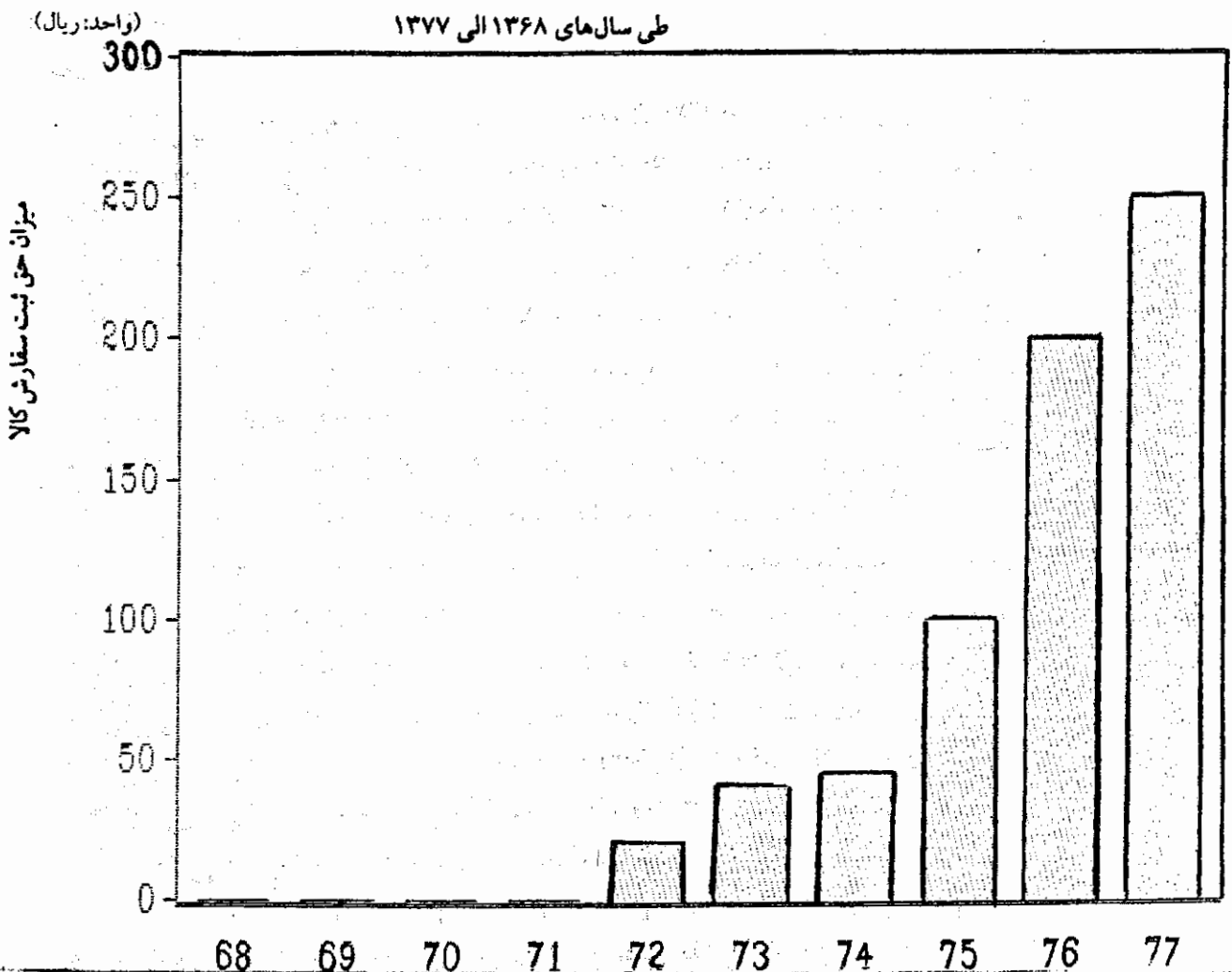
آنچه که از این تبصره برداشت می شود این که، در بودجه سال ۱۳۷۷ حق ثبت سفارش کالاهای وارداتی به استثنای کالاهای اساسی و کاغذ به کشور را به ازای هر دلار ۲۵۰ ریال تعیین می نماید. پیشینه میزان حق ثبت سفارش در تبصره ۱۴ قانون بودجه برای سال های ۱۳۷۲، ۱۳۷۳، ۱۳۷۴، ۱۳۷۵ و ۱۳۷۶ به ترتیب معادل ۲۰، ۴۰، ۴۵، ۱۰۰، و ۲۰۰ ریال می باشد. همچنان که مشاهده می شود ما با یک روند افزایشی در رابطه با حق ثبت سفارش کالا طی سال های ۱۳۷۲ الی ۱۳۷۷ مواجه هستیم. در اینجا در کنار اهداف درآمدی دولت چنانچه هدف دولت از وضع و افزایش این حق، سیاست های تحدید واردات است، بهتر بود که با سیاست های تعرفه ای به حصول اهداف این سیاست می رسیدیم، این نکته بر اساس همان اصل شفافیت سیاست ها و بودجه ریزی بر مبنای آن می باشد. افزایش دریافت مالیات بر واردات که در این تبصره و بر اساس ماده ۵ قانون وصول مالیات مقطوع از بعضی کالاها و خدمات مصوب ۱۳۷۶/۳/۲۶ می باشد، عملاً موازی و تکراری بودن سیاست های اجرایی را نشان می دهد. با توجه به مباحث مطروحه در زمان فعلی از بابت حرکت کلیه کشورها به سمت شفاف نمودن سیاست های گمرکی خود از طریق تبدیل موانع مختلف غیر تعرفه ای به تعرفه، به نظر می رسد در ایران نیز باید کلیه مواردی که به نحوی سعی بر تحدید یا تنظیم واردات دارند در بخش تعرفه ای ادغام شوند. این عمل هم از بار اجرایی سیاست ها می کاهد و هم به ساده سازی سیستم گمرکی کمک می کند. با توجه به رقم ۲۵۰ ریال به ازای هر دلار واردات پیشنهادی در لایحه بودجه سال ۱۳۷۷ با احتساب نرخ ارز (۱۷۵۰ ریال) و (۳۰۰۰ ریال) عملاً تعرفه ای به ترتیب به میزان ۱۴/۳ درصد و ۸/۳ درصد بر کالاهای مشمول این تبصره اضافه نموده ایم که نسبت به سال گذشته ۲۵ درصد رشد را نشان می دهد. در صورتی که هر ساله ما این روند افزایشی را دنبال کنیم با فرض ثابت بودن نرخ ارز، به معنای تشدید سیاست تحدید واردات در هر سال می باشد و گذشته از تورم جهانی، ما با دست خویش به تورم کالاهای وارداتی اضافه می کنیم که این ممکن است آثار درآمدی این تبصره را از بین ببرد. بنابراین تا

۱. ماده ۵ قانون وصول مالیات مقطوع از بعضی از کالاها و خدمات: از اول سال ۱۳۶۶ حق ثبت سفارش موضوع تبصره ۸۴ قانون بودجه سال ۱۳۶۲ از ۲ درصد به ۵ درصد افزایش یابد.

زمانی که نرخ ارز ثابت می باشد جایز نیست که هر ساله حق ثبت سفارش به این طریق افزایش یابد و باید به دنبال یک نرخ بهینه بود. پیچگونگی روند افزایش حق ثبت سفارش کالا در نمودار ۱ نشان داده شده است. از طرف دیگر مسئله نحوه عمل و اجزای سیاست ها در صورتی که به این طریق ادامه داشته باشد از کارایی سیستم اقتصادی خواهد کاست. پس برای این که حداقل مسئله کارایی حل شود بهتر است تبصره مذکور به صورت زیر جایگزین شود:

«حق ثبت سفارش در مورد کلیه کالاهای وارداتی لغو و به جای آن به ازای هر دلار یا معادل آن در مورد سایر ارزها مبلغ ۲۵۰ ریال به سود بازرگانی تعیین شده در قانون مقررات صادرات و واردات اضافه شود. کالاهای اساسی و کاغذ از این تبصره معاف هستند». در ضمن افزایش این مبلغ در سال های آینده در صورتی که نرخ ارز ثابت باشد باید با احتیاط صورت گیرد. چراکه این سیاست با هدف دولت که مهار تورم می باشد تناقض دارد.

نمودار شماره ۱: روند حق ثبت سفارش کالاهای وارداتی کشور موضوع تبصره ۱۴

۱. ماده ۱۵ - وزارتخانه های بازرگانی و امور اقتصادی و دارایی موظفند، ضمن عنایت به حمایت از تولیدات داخلی به منظور ساده کردن محاسبات مربوط به مبالغ دریافتی از کالاهای وارداتی از قبیل: سود بازرگانی، عوارض گمرکی، ما به التفاوت سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان، حق ثبت سفارش، حق انحصار، عوارض شهرداری، عوارض شهرداری محل (تعاون)، عوارض هلال احمر، عوارض آسفالت، عوارض هوایی، عوارض بندری، عوارض بهداری و غیره به استثنای مبالغی که به عنوان حقوق گمرکی، هزینه یا کارمزد دریافت می شود در مورد هر کدام از ردیف های تعرفه گمرکی با مأخذ مناسب در مجموع تحت عنوان «سود بازرگانی» تعیین و جهت وصول به گمرک جمهوری اسلامی ایران ابلاغ نمایند.